

Journal of Scientific Papers “Social development &Security”
home page: <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/>

Ignatenko Andriy, Lysenko Mikhail, Mazka Sergey, Vladimir Mirnenko, Vitaliy Begma (2019) Metodychni rekomenratsiyi shchodo provedennya audytu finansovoho orhanu rozporiadnyka koshtiv nyzhchoho rivnya [Methodical recommendations for conducting an audit of the financial institution of the manager of the lower level]. *Social development & Security*. 9 (2), 57–68.
DOI: <http://doi.org/10.33445/sds.2019.9.2.5>

**Методичні рекомендації щодо проведення аудиту фінансового органу
розпорядника коштів нижчого рівня**

Андрій Ігнатенко *, Михайло Лисенко **, Сергій Мазка *, Володимир Мірненко****,
Віталій Бегма*******

* Північно-Східне територіальне управління внутрішнього аудиту Міністерства оборони України, вул. О. Молодшого, 17, м. Чернігів, 14013, Україна,
e-mail: ignatenkoav@ukr.net,
Заступник начальника управління – начальник відділу

** Територіальне управління внутрішнього аудиту військових частин безпосередньо підпорядкованих Міністерству оборони України та Генеральному штабу Збройних Сил України, вул. Народного ополчення 5а, м. Київ, 03168, Україна,
e-mail: lmv1981@ukr.net,
Старший інспектор відділу

*** Центральне територіальне управління внутрішнього аудиту Департаменту внутрішнього аудиту Міністерства оборони України,
вул. Стрілецька, 23, м. Вінниця, Україна,
e-mail: akulacristal@gmail.com
Заступник начальника управління

**** Національний університет оборони України імені Івана Черняховського,
пр-кт Повітровітський, 28, м. Київ, 03049, Україна,
д.т.н., професор, Заслужений працівник освіти України
e-mail: mirnenkovi@gmail.com
Завідувач кафедри логістики Повітряних Сил

***** Національний інститут стратегічних досліджень,
вул. Пирогова, 7а, м. Київ, 01030, Україна
д.е.н., доцент
e-mail: begma@niss.gou.ua
Провідний науковий співробітник



Article history:

Received: January, 2019

1st Revision: February, 2019

Accepted: April, 2019

DOI: [10.33445/sds.2019.9.2.5](http://doi.org/10.33445/sds.2019.9.2.5)

Анотація: Висвітлені у статті методичні рекомендації стануть у нагоді для фахівців аудиторської служби, які проводять аудиторські перевірки фінансово-господарської діяльності в системі Міністерства оборони України та інших складових сектору безпеки та оборони. Визначено, що предметна царина статті є не достатньо досліджена, як з практичної, так і з теоретичної точки зору. У статті проведений ретроспективний аналіз діяльності розпорядників коштів другого рівня в загальній побудові розпорядників коштів в системі Міністерства оборони

України та Збройних Сил України. Визначені основні напрями діяльності розпорядників коштів другого рівня. У статті проведений аналіз законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють розпорядника коштів другого рівня, як на загальнодержавному, так і на відомчому рівні. Аналіз проведений у статті дав можливість виділити ряд основних функцій фінансового органу розпорядника коштів другого ступеня. У статті виокремлено дев'ять напрямів проведення аудиту фінансового органу розпорядника коштів другого рівня та визначені конкретні напрями перевірки. Також, у статті розглянуті питання, які підлягають дослідженню, при наданні оцінки діяльності фінансового органу розпорядника коштів нижчого рівня, який за своїми функціями є органом забезпечення для підпорядкованих військових частин, установ, в залежності від його функцій та завдань, які ним виконуються. Враховуючи практичний досвід, представлено методичні рекомендації проведення перевірки діяльності фінансового органу розпорядника коштів нижчого рівня та викладено питання, які на думку авторів, підлягають обов'язковому дослідженню. Сформульовано обґрунтовані висновки стосовно необхідності визначення ряду інших (додаткових) напрямів перевірки в залежності від особливостей функціонування того, чи іншого фінансового органу розпорядника коштів другого рівня та обов'язкового врахування під час проведення аудитів загального показника стану фінансово-господарської діяльності військових частин, установ та організацій, що знаходяться на фінансовому забезпеченні.

Ключові слова: внутрішній аудит, проведення аудиту, аудит відповідності.

1. Постановка проблеми

Діяльність розпорядників коштів другого ступеня, які є забезпечувальним органом для військових частин, установ та організацій, відіграє важливу роль в ефективному та раціональному управлінні фінансовими ресурсами. При цьому, завдання фінансових органів розпорядників коштів нижчого рівня мають особливості, досить різнопланові, та не зводяться лише до забезпечення військових частин, установ, організацій фінансовим ресурсом. Своєчасне виявлення слабких місць в діяльності фінансових органів нижчого рівня підвищить ефективність управління фінансовим ресурсом.

Новизна дослідження та актуальність дослідження зумовлена реформуванням в системі фінансового управління та контролю в контексті запровадження державного внутрішнього фінансового контролю на базі дієвих та ефективних міжнародних практик [1,2]. І як, результат – безпосередній вплив зазначених трансформаційних процесів на функціонування служби внутрішнього аудиту в системі Міністерства оборони України

Аналіз останніх досліджень та публікацій

За доступною інформацією, у наукових роботах вітчизняних та зарубіжних науковців не приділялась достатня увага ретроспективному аналізу дослідження питань, що підлягають перевірці, необхідно перевіряти при наданні оцінки діяльності розпорядників коштів нижчого рівня та, які є забезпечувальними фінансовими органами.

Разом з тим, питаннями організації та проблематикою функціонування системи внутрішнього аудиту займались такі науковці і управлінці, як: Бариніна М.В., Ульянов К.Є. [1], Ткач І.М., Шпиталь О.Ю. [2], Лойшин А.А. [3] та інші.

Постановка завдання

Проведення аналізу щодо використання накопиченого досвіду з питань аудиту діяльності розпорядників коштів нижчого рівня, дослідження зазначених питань та складання висновків щодо їх результату.

Метою статті є проведення ретроспективного аналізу діяльності розпорядника коштів нижчого рівня та визначення напрямків та питань дослідження його діяльності. Такий аналіз має на меті визначення основних напрямків та питань, які підлягають перевірці при формуванні оцінки результатів діяльності розпорядників нижчого рівня.

Мету статті планується досягнути виконанням наступних завдань:

провести аналіз законодавчих та нормативно-правових документів з питань проведення аудиту фінансово-господарської діяльності та документів, які безпосередньо регламентують фінансово-господарську діяльність в системі Міністерства оборони України та Збройних Сил України;

виокремити та сформувати відповідні блоки за напрямами аудиторської перевірки.

Методологія. У статті при проведенні дослідження використані наступні методи наукового пізнання, як:

системний аналіз – при проведенні дослідження місця проведення внутрішнього аудиту фінансово-економічного органу розпорядника коштів другого рівня в загальній системі внутрішнього аудиту;

аналіз – при виокремленні окремих питань проведення аудиторських перевірок розпорядників коштів другого рівня в системі Міністерства оборони України та Збройних Сил України;

синтез – при групуванні виокремлених питань проведення аудиторських перевірок в окремі блоки загальної аудиторської перевірки.

2. Виклад основного матеріалу

2.1 Аналізуючи порядок проведення аудиту фінансового органу розпорядника коштів нижчого рівня (далі – фінансовий орган) слід зауважити, що його завдання та функції суттєво відрізняються від завдань розпорядника коштів, які безпосередньо здійснюють видатки коштів [6].

Фактично, розпорядник коштів нижчого рівня не здійснює витрати бюджетних коштів (за винятком оплати централізованих закупівель), а здійснює повноваження щодо забезпечення та розподілу бюджетних коштів підпорядкованих військових частин, установ, організацій (далі – військові частини); контролю за їх належним використанням.

Тому, питання аудиту фінансового органу має суттєві особливості та потребує додаткової уваги.

Діяльність розпорядника коштів другого рівня на загальнодержавному рівні регламентується Бюджетним кодексом України, законами України, Постанови Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства фінансів України та іншими нормативними актами [7–12].

Відомчим документом, який регламентує діяльність розпорядників коштів другого рівня є Положення про фінансове господарство розпорядника

бюджетних коштів нижчого рівня (другого рівня) за кошторисом Міністерства оборони України, затверджене наказом Міністерства оборони України від 05.11.2009 № 550 (далі – Положення).

В зазначеному Положенні можна виділити три основні функції фінансового органу, а саме:

своєчасне та належне фінансування розпорядників коштів нижчого рівня;

забезпечення законного, ефективного, цільового та економного використання коштів;

забезпечення ведення бухгалтерського обліку, складання та подання консолідований бюджетної та фінансової звітності за підпорядковані військові частини та установи.

Крім того, відповідно до пункту 1 статті 26 Бюджетного кодексу України фінансовий орган, як учасник бюджетного процесу в межах повноважень, здійснює внутрішній контроль за фінансово-господарською діяльністю (далі – ФГД) військових частин, які перебувають на забезпеченні.

2.2 При проведенні перевірки необхідно дослідити (мал.):

на першому етапі:

питання організації діяльності фінансового органу;

питання виконання заходів з організації внутрішнього контролю;

відповідність організаційно-штатної структури;

розподіл завдань, визначених пунктом 2.1 Положення за структурними підрозділами фінансового органу;

визначення повноважень структурних підрозділів (посадових осіб) в адміністративних регламентах фінансового органу;

регламентація взаємодії структурних підрозділів між собою;

наявність планів основної діяльності та заходів фінансового органу, стан їх виконання;

на другому етапі:

питання організації бюджетного планування фінансового органу (військових частин), своєчасність його складання та подання. За необхідності, дослідити обґрунтування окремих показників. Вибірково перевіряється наявність обґрунтувань, показників кошторисів військових частин та підстави для складання довідок про зміни до кошторисів;

на третьому етапі: провести дослідження встановленого процесу формування інформації щодо необхідного фінансового ресурсу військовим частинам, а саме:

подання військовими частинами заявок на фінансування, їх наявність, відповідність виділеному фінансовому ресурсу;

достатність обґрунтувань для надання та відкриття асигнувань, наявність або відсутність фактів надання пріоритетів щодо фінансування окремих військових частин в межах компетенції за напрямками відповідальності;

Довідково: при цьому з урахуванням часу та наявного ресурсу доцільно здійснити вибірковий аналіз відповідності заявок на фінансування коштів на

утримання особового складу фактично профінансованим сумам (наприклад за листопад, грудень);

на четвертому етапі:

пропонується здійснити аудит відповідності фінансування напрямкам цільового використання коштів за окремими видами витрат, наприклад асигнування на забезпечення миротворчих контингентів повинні відкриватись військовим частинам, особовий склад яких приймає участь в миротворчих операціях;

своєчасність доведення коштів до розпорядників нижчого рівня, перерахування коштів спеціального фонду до розпорядників коштів вищого рівня;

здійснення заходів з організації контролю за своєчасним і повним забезпеченням особового складу військових частин коштами, правильністю їх використання за цільовим призначенням та за своєчасним використанням виділених асигнувань в цілому;

наявність штатних розписів військових частин та обґрунтованості затвердженого фонду заробітної плати, своєчасність його затвердження та доведення до військової частини, своєчасність внесення змін;

наявність затверджених фондів грошового забезпечення військових частин, їх обґрунтованості, своєчасність доведення до військової частини, своєчасність внесення змін;

на п'ятому етапі:

доцільно провести аудит організації бухгалтерського обліку та складання звітності досліджуються;

наявність наказів про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику, робочого плану рахунків, їх актуальність та відповідність діючому законодавству;

наявність графіку документообігу, доведення його до відповідальних осіб та виконання;

наявність обов'язків особового складу відділу бухгалтерського обліку та відділу фінансування та планування з конкретним розподілом повноважень щодо ведення окремих операцій з обліку отриманих та наданих асигнувань, коштів й ведення даних та формування розподілів з допомогою програмного забезпечення;

правильність обліку операцій за асигнуваннями загального фонду, коштами спеціального фонду, за рахунками бухгалтерського обліку та видами надходжень;

наявність та правильність ведення книг аналітичного обліку отриманих асигнувань, аналітичного обліку касових видатків, аналітичного обліку асигнувань перерахованих підвідомчим установам, обліку асигнувань та прийнятих зобов'язань, книги Журнал-Головна;

відповідність даних облікових показників даним бюджетної та фінансової звітності;

наявність оглядових листів за результатами приймання звітності та відображення в них суттєвих порушень, допущених військовими частинами при

складанні звітності та пропозицій щодо їх недопущення, ініціювання притягнення посадових осіб за допущення суттєвих порушень.

на шостому етапі:

питання здійснення аналізу даних бухгалтерського обліку та звітності щодо відхилень облікових показників, в тому числі:

повноти перерахування до фінансового органу належних відрахувань коштів спеціального фонду, здійснення заходів контролю за повним перерахування коштів спеціального фонду військовими частинами;

причини зростання дебіторської та кредиторської заборгованості;

суми нестач та неприйнятих рішень за нестачами;

здійснення заходів щодо стягнення дебіторської та погашення кредиторської заборгованості, їх списання;

заходів контролю за погашенням дебіторської та кредиторської заборгованості, та своєчасністю прийняття рішень за фактами втрат, нестач ресурсів та їх відшкодуванням.



Мал. Алгоритм проведення аудиту розпорядника коштів другого ступеню

При дослідженні питань організації та керівництва ФГД військових частин, зарахованих на фінансове забезпечення підлягають:

питання проведення та планування перевірок з дотриманням вимог єдиних методологічних зasad бухгалтерського обліку та правильності нарахування належних виплат особовому складу у військових частинах; належне обґрунтування кількості перевірок, їх періодичності, об'єктів перевірок з урахуванням їх стану ФГД та ризиків в системі управлінської діяльності;

своєчасність реагування відповідних посадових осіб на зміни в законодавстві за напрямками відповідальності та доведення цих змін та роз'яснень щодо них до підпорядкованих військових частин для керівництва під час здійснення ФГД;

наявність розпорядчих документів фінансового органу та розпорядника коштів другого рівня щодо здійснення заходів з запобігання негативним явищам у ФГД військових частин;

наявність обліку виявлених фінансових порушень у військових частинах, наявність аналізу матеріалів ревізій, перевірок, аудитів, актів внутрішньо-перевірочних комісій, заходів контролю за виконанням рекомендацій (пропозицій), винесених за результатами проведення внутрішніх аудитів, відшкодуванням встановлених втрат, усуненням порушень і здійснення заходів з вдосконалення ФГД військових частин;

наявність та кількість наказів розпорядника коштів другого рівня, рекомендацій фінансового органу з питань організації здійснення та вдосконалення ФГД військових частин;

наявність та стан виконання плану спеціальної підготовки особового складу фінансових служб військових частин, періодичність заходів з спеціальної підготовки, їх обґрунтованість та актуальність;

наявність заходів з удосконалення організаційно-штатної структури фінансових органів військових частин з урахуванням їх особливостей;

заходи з забезпечення військових частин керівними документами з фінансово-економічних питань, книгами та бланками бухгалтерського обліку;

питання щодо отримання від військових частин проблемних питань їх господарської діяльності, стан реагування на них, повнота надання роз'яснень та їх вирішення;

питання обліку пропозицій, скарг та заяв отриманих від військових частин, стан реагування та їх вирішення;

питання щодо здійснення контролю за випускниками, які вперше призначаються на посаду, закріплення за ними наставників;

облік виданих інспекторських посвідчень та підстав для їх видачі;

правильність обліку бланків суворого обліку, наявність обґрунтувань щодо їх видачі;

виконання обов'язків фінансового органу, у разі ліквідації, реорганізації, передислокації військових частин;

здійснення заходів з організації роботи під час завершення бюджетного року, а саме:

організації роботи щодо уточнення військовими частинами реальної потреби в додаткових бюджетних асигнуваннях до кінця року;

здійснення аналізу розрахунків та обґрунтування заявок на додаткові бюджетні асигнування та донесення про зменшення бюджетних асигнувань, прийняті рішення за результатами;

стан відображення за бухгалтерським обліком усіх здійснених протягом року операцій, закриття книг, карток та інших регистрів синтетичного та аналітичного обліку.

Окрему увагу слід приділити питанню забезпечення збереження первинних, виправданьих документів, а саме розподілом коштів, платіжним дорученням, розпорядженням/рішенням вищого командування, тощо.

Також, Перевіряється порядок зберігання первинних документів у відділах, їх архівне зберігання, стан ведення діловодства, контроль за веденням діловодства в тому числі робота експертних та перевірочних комісій.

Висновок

Таким чином, було розглянуто основні питання проведення аудиту діяльності типового фінансового органу розпорядника коштів другого рівня, які не є вичерпними.

В залежності від специфічних завдань фінансового органу можуть перевірятись інші питання.

Оцінка діяльності фінансового органу залежить від своєчасності та повноти виконання завдань та наслідків (позитивних чи негативних) від їх виконання.

Обов'язковим показником для оцінки діяльності фінансового органу є загальний стан ФГД у військових частинах та тенденції і показники щодо його покращення, упередження порушень.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у науково-методичному обґрунтуванні конкретних методик аудиту розпорядника коштів другого ступеня.

Author details (in Russian)

Методические рекомендации по проведению аудита финансового органа распорядителя средств низшего уровня

Андрей Игнатенко*, Михаил Лысенко **, Сергей Маска *, Владимир Мирненко ****, Виталий Бегма *******

* Северо-Восточное территориальное управление внутреннего аудита Министерства обороны Украины, ул. А. Младшего, 17, г. Чернигов, 14013, Украина,
e-mail: ignatenkoav@ukr.net,

Заместитель начальника управления – начальник отдела

** Территориальное управление внутреннего аудита воинских частей непосредственно подчиненных Министерству обороны Украины и Генеральному штабу Вооруженных Сил Украины, ул. Народного ополчения 5а, г. Киев, 03168, Украина,
e-mail: lmv1981@ukr.net,

Старший инспектор отдела

*** Центральное территориальное управление внутреннего аудита Департамента внутреннего аудита Министерства обороны Украины,
ул. Стрелецкая, 23, г. Винница, Украина,

e-mail: akulacristal@gmail.com

Заместитель начальника управления

**** Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховского, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина,

д.т.н., профессор, Заслуженный работник образования Украины

e-mail: mirnenkovi@gmail.com

Заведующий кафедрой логистики Воздушных Сил

***** Национальный институт стратегических исследований,
ул. Пирогова, 7а, г. Киев, 01030, Украина
д.э.н., доцент
e-mail: begma@niss.gov.ua
Ведущий научный сотрудник

Аннотация: В статье освещены методические рекомендации которые используются для проведения аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности в системе Министерства обороны Украины и других составляющих сектора безопасности и обороны. Подтверждено, что предметная сфера статьи является недостаточно исследована, как с практической, так и с теоретической точки зрения. В статье проведен ретроспективный анализ деятельности распорядителей средств второго уровня в общем построении распорядителей средств в системе Министерства обороны Украины и Вооруженных Сил Украины. Определены основные направления деятельности распорядителей средств второго уровня. В статье проведен анализ законодательных и нормативно-правовых актов, регулирующих распорядителя средства второго уровня, как на общегосударственном, так и на ведомственном уровне. Проведенный анализ статьи дал возможность выделить ряд основных функций финансового органа распорядителя средства второй степени. В статье выделены девять направлений проведения аудита финансового органа распорядителя средства второго уровня и определены конкретные направления проверки. Также, в статье рассмотрены вопросы, подлежащие исследованию, при предоставлении оценки деятельности финансового органа распорядителя средства низшего уровня, который по своим функциям является органом обеспечения для подчиненных воинских частей, учреждений, в зависимости от его функций и задач, которые им выполняются. Учитывая практический опыт, представлены методические рекомендации проведения проверки деятельности финансового органа распорядителя средства низшего уровня и изложены вопросы, которые, по мнению авторов, подлежат обязательному исследованию. Сформулированы обоснованные выводы о необходимости определения ряда других (дополнительных) направлений проверки в зависимости от особенностей функционирования того или иного финансового органа распорядителя средства второго уровня и обязательного учета при проведении аудитов общего показателя состояния финансово-хозяйственной деятельности воинских частей, учреждений и организаций, находящихся на финансовом обеспечении.

Ключевые слова: внутренний аудит, проведение аудита, аудит соответствия.

Author details (in English)

Methodical recommendations for conducting an audit of the financial institution of the manager of the lower level

Andriy Ignatenko *, Mikhail Lysenko **, Sergey Mazka ***, Vladimir Mirnenko *****,
Vitaliy Begma *****

* Northeastern Territorial Department of Internal Audit of the Ministry of Defense of Ukraine,
17, O. Junior, st. Chernihiv, 14013, Ukraine,
e-mail: ignatenkoav@ukr.net
Deputy Head of Department – Head of Department

** The Territorial Department of Internal Audit of the military units directly subordinated to the Ministry of Defense of Ukraine and the General Staff of the Armed Forces of Ukraine,
5a, People's militia st. Kyiv, 03168, Ukraine,
e-mail: lmv1981@ukr.net,

Senior Inspector of the department

*** Central Territorial Department of Internal Audit of the Internal Audit Department of the Ministry of Defense of Ukraine,
23, Strike, st., Vinnitsa, Ukraine
e-mail: akulacristal@gmail.com
Deputy Head of Department

**** The National University of Defense of Ukraine named after Ivan Chernyakhovsky,
28, Povitroflotsky, av., Kyiv, 03049, Ukraine
Dr. of Technical Sciences, Prof., Honored Worker of Education of Ukraine
e-mail: mirnenkovi@gmail.com
Head of the Air Force Logistics Department

***** National Institute for Strategic Studies
7a, Pirogova st., Kyiv, 01030, Ukraine
Dr. of Economics Sciences, associate professor
e-mail: begma@niss.gou.ua
Senior Researcher

Abstract: The methodological recommendations highlighted in the article will be useful for auditors who carry out audits of financial and economic activity in the system of the Ministry of Defense of Ukraine and other components of the security and defense sector. It is determined that the subject matter of the article is not sufficiently investigated, both from a practical and a theoretical point of view. The article presents a retrospective analysis of the activities of the second-level funds managers in the overall construction of funds managers in the system of the Ministry of Defense of Ukraine and the Armed Forces of Ukraine. The main directions of activity of second level managers are determined. The article analyzes the legislative and regulatory acts regulating the second level manager at both the state and departmental levels. The analysis carried out in the article made it possible to highlight a number of key functions of the financial authority of the second-level funds manager. The article outlines nine areas for conducting an audit, the need for a second-tier administrator in a financial institution and identifies specific areas of verification. Also, the article deals with issues that are to be investigated when assessing the activity of a financial institution of the manager of lower-level funds, which, in its functions, is the organ of provision for subordinate military units, institutions (hereinafter - the manager of lower-level funds), depending on its functions and tasks they are executed. Taking into account the practical experience, the methodical recommendations for conducting a check on the activity of the financial institution of the manager of the lower level funds are presented, and the questions, which according to the authors, are subject to compulsory study, are presented. The substantiated conclusions concerning the necessity of determining a number of other (additional) areas of verification are formulated depending on the peculiarities of functioning of the other financial institution of the second level administrator and the mandatory inclusion in the audits of the overall indicator of the state of financial and economic activity of military units, institutions and organizations, which are in financial security.

Keywords: internal audit, audit, conformity audit.

Використана література

1. Бариніна М., Ульянов К. (2018). Еволюція поглядів на призначення фінансово-контрольних органів Міністерства оборони України. *Social development & Security*. 2(4), pp. 59–68. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1237042>
2. Лойшин А. А., Шпиталь О. Ю., Ткач І. М. Обґрунтування доцільності розробки індикаторів внутрішнього контролю в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

Social development & Security. 2018. № 6(8). DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.2539655> C. 27–42.

3. <http://members.magnet.at/> Retrieved April 3, 2019, from http://members.magnet.at/intosai/Level3/Guidelines/3_InternalContrStand/3_GuICS_PubSec_e.pdf
4. <http://www.eciia.org> Retrieved April 3, 2019, from http://www.eciia.org/downloads/archive_05/2005_02_ECIIA_PosPap_Intl_Auditing_in_Europe.pdf
5. Anatolii A. Loishyn, Ivan M. Tkach, Oleh I. Uhrynovych, Dmitry A. Okipniak and Maryna, V. Potetiuiieva. Risk management in defense program: Evidence from Ukrainian arm forces. *Management Science Letters*, 9 (2019), 1071–1082.
6. Положення про фінансове господарство розпорядника бюджетних коштів нижчого рівня (другого рівня) за кошторисом Міністерства оборони України: наказ Міністерства оборони України від 05.11.2009 № 550 <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/vnutrishnij-audit/normativno-pravova-baza.html> (дата звернення 06.04.2019).
7. Бюджетний кодекс України від 09.07.2010 № 2478-VI: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення 06.12.2018).
8. Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-p> (дата звернення 06.12.2018).
9. Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 56 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-p> (дата звернення 06.12.2018).
10. Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-p> (дата звернення 06.12.2018).
11. Порядок відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України: наказ Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12> (дата звернення 06.12.2018).
12. Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту підрозділами Служби внутрішнього аудиту Збройних Сил України: наказ Міністерства оборони України від 14.11.2012 № 753 URL: <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/vnutrishnij-audit/normativno-pravova-baza.html> (дата звернення 06.12.2018).

References

1. Barinina M. & Ulianov K. (2018) Evolyutsiya pohlyadiv na pryznachennya finansovo-kontrol'nykh orhaniv Ministerstva oborony Ukrayiny [Evolution of views on the appointment of financial and control bodies of the Ministry of Defense of Ukraine]. *Social development & Security*. 2(4), pp. 59–68. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1237042>
2. Loishyn A., Shpytal O., Tkach I. (2018) Obhruntuvannya dotsil'nosti rozrobky indykatoriv vnutrishn'oho kontrolyu v Ministerstvi oborony Ukrayiny ta Zbroynykh Sylakh Ukrayiny [Justification of the validity of development internal control's indicators in the Ministry of Defense of Ukraine and the Armed Forces of Ukraine]. *Social development & Security*. 6(8), 27–42.
3. <http://members.magnet.at/> Retrieved April 3, 2019, from http://members.magnet.at/intosai/Level3/Guidelines/3_InternalContrStand/3_GuICS_PubSec_e.pdf
4. <http://www.eciia.org> Retrieved April 3, 2019, from http://www.eciia.org/downloads/archive_05/2005_02_ECIIA_PosPap_Intl_Auditing_in_Europe.pdf

5. Anatolii A. Loishyn, Ivan M. Tkach, Oleh I. Uhrynovych, Dmitry A. Okipniak and Maryna, V. Potetiuiieva. Risk management in defense program: Evidence from Ukrainian arm forces. *Management Science Letters*, 9 (2019), 1071–1082.
6. Polozhennya pro finansove hospodarstvo byudzhetnykh koshtiv nyzhchoho rivnya (inshe znachenna) za ministerstvom oborony Ukrayiny [Regulation on the financial management of the budgetary funds manager of the lower level (second level), estimated by the Ministry of Defense of Ukraine]: nakaz Ministerstva oborony Ukrayiny vid 05.11.2009 № 550 <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/vnutrishnij-audit/normativno-pravova-baza.html> (data zvernennya 06.04.2019).
7. Byudzhetnyy kodeks Ukrayiny [Budget Code of Ukraine] vid 09.07.2010 № 2478-VI: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (data zvernennya 06.12.2018).
8. Poryadok utvorennya strukturnykh pidrozdiliv vnutrishn'oho audytu ta provedennya takoho audytu v ministerstvakh, inshykh tsentral'nykh orhanakh vykonavchoyi vlady, yikh terytorial'nykh orhanakh ta byudzhetnykh ustanovakh, yaki nalezhat' do sfery upravlinnya ministerstv, inshykh tsentral'nykh orhaniv vykonavchoyi vlady [The procedure for the formation of internal audit units and conducting such an audit in the ministries, other central executive authorities, their territorial bodies and budget institutions that are part of the management of ministries and other central executive bodies]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 28, 2011 No. 1001 URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-p> (application date, 06.12.2018).
9. Typove polozhennya pro bukhhalters'ku sluzhbu derzhavnykh ustanov [Typical position on the accounting service of a budgetary institution]: Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayiny vid 26.01.2011 № 56 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-p> (data zvernennya 06.12.2018).
10. Poryad skladannya, roz·hlyadu, zatverdzhennya ta osnovnykh vymoh do vykonannya koshtorysiv byudzhetnykh ustanov [The procedure for drafting, review, approval and basic requirements for the implementation of budgets budget estimates]: Postanova Kabinetu Ministrov Ukrayiny vid 28.02.2002 № 228 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-p> (data zvernennya 06.12.2018).
11. Poryadok vidkrytya ta zakrytya rakhunkiv v natsional'niy valyuti v orhanakh derzhavnoyi sluzhby Ukrayiny [The procedure for opening and closing accounts in the national currency in the bodies of the State Treasury of Ukraine]: nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 22.06.2012 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12> (data zvernennya 06.12.2018).
12. Pro zatverdzhennya Poryadku provedennya vnutrishn'oho audytu pidrozdiliv Sluzhby vnutrishn'oho audytu Zbroynykh Syl Ukrayiny [On Approval of the Procedure for conducting Internal Audit by the Departments of the Internal Audit Service of the Armed Forces of Ukraine]: nakaz Ministerstva oborony Ukrayiny vid 14.11.2012 № 753 URL: <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/vnutrishnij-audit/normativno-pravova-baza.html> (data zvernennya 06.12.2018).



© 2019 by the authors; Social development & Security, Ukrainian. This is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CCBY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).